

Słowo wstępne

Anthony Giddens w swoim klasycznym już podręczniku socjologii (A. Giddens, *Socjologia*, Warszawa 2012) stwierdza, że w obliczu licznych zmian i niepewności co do otaczającego nas świata stale musimy podejmować ocenę grożącego nam ryzyka, a w zasadzie mnóstwa różnego rodzaju zjawisk pociągających za sobą większe lub mniejsze natężenie sytuacji ryzykownych i grożących prawidłowemu funkcjonowaniu jednostek i struktur społecznych na każdym szczeblu ich organizacji. Zważywszy na profil naszego czasopisma (odpowiadając na wyzwanie brytyjskiego socjologa), w polu zainteresowań stawiamy przestępczość, która zarówno w ujęciu zjawiska, jak w indywidualnym przypadku jest jedną z najbardziej oczywistych odmian ryzyka, z jakimi spotykamy się współcześnie.

Konieczność kontroli przestępczości to działania skierowane na jednostkę, ale także próba oddziaływania na całe społeczeństwa. Jednym z głównych zadań nowoczesnego państwa jest kontrola przestępczości. Zadanie to jest tym bardziej wyraźne, że stary paradygmat mówiący o możliwości zapewnienia pełnego bezpieczeństwa obywateli zastępowany jest aktualnie koncepcją ukierunkowanej kontroli ryzyka. Na strategię ograniczania przestępczości wyraźny wpływ mają także realnie liczone społeczno-ekonomiczne koszty przestępczości (między innymi straty majątkowe i osobiste ofiar przestępstw oraz publiczne i prywatne koszty zapobiegania przestępczości). Warto także podkreślić wyraźny zwrot w stronę empirycznie zweryfikowanych metod i sposobów ograniczania zjawiska przestępczości. Doświadczenia ostatnich dziesięcioleci uczą nas, że powinniśmy koncentrować się na rozwiązaniach i narzędziach, które są przedmiotem stałej ewaluacji i które wykazują praktycznie zweryfikowaną skuteczność w ograniczaniu przestępczości. Jest to wyraźne odwołanie do *evidence based criminal policy* lub *evidence based practice*. W strate-

giach walki z przestępczością powinny przeważać działania i programy oparte na dowodach. Należy eliminować te elementy polityki kryminalnej, które mają charakter spekulatywny i wynikają z niepotwierdzonych założeń. Powinniśmy unikać niezweryfikowanych technik i metod pracy ze sprawcami przestępstw. Właściwą perspektywą jest paradygmat stałej ewaluacji i doskonalenia istniejących rozwiązań. Wiedza ekspercka musi zająć należne jej miejsce i stać się, w jeszcze większym stopniu, niż to ma miejsce dzisiaj, podstawą bardziej skutecznych interwencji.

Kierowany do rąk czytelnika kolejny tom „Nowej Kodyfikacji Prawa Karnego” to głos ekspercki, który powinien być uwzględniany w strategiach walki z przestępczością. Opracowania zebrane w niniejszym tomie wpisują się w tradycję otwartej i rzeczowej dyskusji, jaka prowadzona jest na łamach tego czasopisma od wielu już lat. W tym tomie odnajdujemy spektrum problemów natury prawnokarnej, procesowej, wykonawczej oraz zagadnienia kryminologiczne, z obszaru polityki kryminalnej oraz kryminalistyki. Są one cennym uzupełnieniem wiedzy z obszaru nauk kryminologicznych. Wartością przedstawianych opracowań jest ich wyraźna koncentracja na aktualnych problemach tak krajowych, jak i zagranicznych. Autorzy podejmują istotne problemy natury praktycznej i teoretycznej, co jest niewątpliwie zaletą zebranych opracowań. Oczywiście prawdziwą ocenę tych propozycji przedstawią nasi czytelnicy. Dlatego, tak jak zawsze, z niecierpliwością czekamy na oceny naszych czytelników, a zwłaszcza liczmy na ożywioną polemikę.

dr hab. Tomasz Kalisz, prof. UWr
dr hab. Adam Kwieciński